

TOSAMA

Izhaja od
meseca ok-
tobra 1965
List, ki ga
člani kolek-
tiva dobijo
brezplačno,
izhaja en-
krat meseč-
no
Leto izhaja-
nja: XV

Št. 11

GLASILO DELAVCEV TOSAME

november
1979

Tričetrletni rezultati

TOZD Saniteta

Proizvodnja

Izpolnjevanje letnega plana se je v minulem četrtletju poslabšalo za 1,5 % tako, da ugotavljamo skupni zaostanek za planom v višini 2 %. Za slabo doseganje letnega plana po vrednosti izdelkov je glavni vzrok bistveno nižja proizvodnja v oddelku mikalnice v obdobju julij – september. V oddelku sanitetne konfekcije je proizvodnja na višini doseženi v prvem polletju, medtem ko povečanje proizvodnje v tretjem četrtletju beležimo v oddelku otroške konfekcije, kjer je že presežen delež letnega plana, v oddelku avtomat. tkalnice, kjer smo za 4 % izboljšali rezultate prvega polletja, v belilnici, kjer smo na eni strani bistveno izboljšali plan beljenja tkanin, na drugi strani pa beležimo padec proizvodnje beljenja vlaken. V oddelku pripravljalnice je letni plan škrobljenja osnov presežen za 3,4 %, kar se ujema s povečano proizvodnjo v avtomatski tkalnici. Vlaknovinski oddelek količinsko presega delež letnega plana.

V preteklem obdobju je bil plan proizvodnje slabo dosežen pri sledečih skupinah izdelkov:

- tkani ovojji, konfekcionirana gaza, grupa ostalo ter pri grupi vložki, plenice za enkratno uporabo ter bebi palčke.

Pri grupi tkani ovojji so slabši rezultati doseženi zaradi zmanjšane proizvodnje tkanih ovojev in povečanja krep ovojev. Nižja proizvodnja tkanih ovojev je zabeležena zaradi manjših potreb tržišča, kar se je odražalo v operativnih planih. V tem obdobju nismo rešili problema kvalitete dobavljene preje predvsem stanične Nm 60/1.

Grupa konfekcionirana gaza je pod letnim planom predvsem zara-

di nižje proizvodnje nesterilne gaze širine 80 cm, katere v tem obdobju nismo natkali v zadostnih količinah zaradi potreb po drugih tkaninah in zaradi manjših dobav teh tkanin iz TT Senožče. Pod planom smo tudi pri večjem delu kompres za domače tržišče zaradi znatno večjega izvoza le teh na zahodno tržišče.

Pri grupi ostalo smo pod planom zaradi manjše proizvodnje ovojev prve pomoči določenih dimenzij, ekstra apotek in predvsem nižje proizvodnje staničevine. V prvih dveh primerih gre za manjše potrebe tržišča, medtem ko je pri staničevini obstajal problem z nabavo ustreznih količin in istočasno

problem s predelavo novih kvalitete staničevine.

V konfekciji II. so sorazmerno dobri rezultati posledica vključitve standardnega zavitka v redno proizvodnjo.

V mikalnici je slabo doseganje letnega plana pri izdelavi vložkov in plen. **Vzroki so predvsem v:**

- slabši in nestalni kvaliteti reprodukcijskih materialov;
- delni ustavitvi proizvodnje mlyn plen v poletnih mesecih zaradi slabe prodaje;
- sorazmerno slabem izkoriščanju obstoječih strojnih kapacitet in slabem izkoristku delovnega časa;

(nadaljevanje na 2. strani)

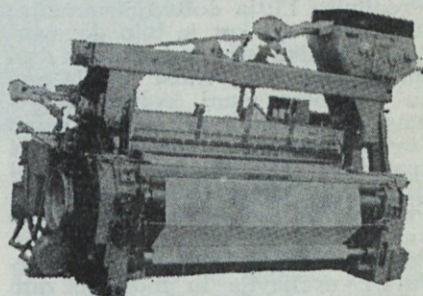
ITMA '79 Hannover

Na podlagi sklepa gospodarskega odbora, si je enajst sodelavcev ogledalo mednarodni sejem tekstilnih strojev — ITMA '79 v Hannoveru, ki je trajal od 8. 10. 1979 do 11. 10. 1979.

Razstavo tekstilnih strojev prirejajo vsaka štiri leta. Zanimivost te razstave je v tem, da je bogato prikazana vsa oprema, ki služi tekstilni dejavnosti, prikazane so tudi novosti, ki jih posamezne firme ponavadi prikazujejo javnosti ravno na razstavah ITMA.

Organizaciji razstave so prireditelji dali veliko poudarka, saj je bilo že od vstopa v razstavni prostor do dobivanja informacij o posameznih razstavljalcih poenostavljeno tako, da je bil čas za ogled lahko racionalno izkoriščen.

Pri ogledu razstave smo se bolj omejili na prikazano opremo, ki služi za tehnološke postopke kakršne imamo v Tosami.

Novo za področje tkanja

Čolničnih statev skoraj ni več. Proizvajalci so z uvoza pokazali različne izvedbe brezčolničnih statev s kovinskimi podajalci, ki pa so še vedno precej glasne (Sulzer, Picanol, Günne, Somet, Vamatex) na zračni in vodni curek (Elitex,

(nadaljevanje na 3. strani)

(nadaljevanje s 1. strani)

**TRICETRTLETNI REZULTATI
TOZD SANITETA**

— občasno pomanjkanje delavcev zaradi visoke odsotnosti;

Navedene slabosti veljajo pravzaprav za vso temeljno organizacijo in tu ležijo tudi možnosti za povečanje proizvodnje v bližnji prihodnosti. Posebno pa moramo poudariti da smo kljub opisanim težavam dosegli izreden uspeh, saj smo v tem času proizvedli kar za 20% več kot v enakem obdobju preteklega leta. Nasičenost trga in vse večji izvoz pa nam narekujejo, da skrbimo tudi skrb za izboljšanje kvalitete naših izdelkov.

Povprečno preseganje norm po oddelkih je v območju od 12,7 do 19,1 %, kar kaže na ugodnejša razmerja kot v prejšnjem letu. V tem času smo že delno zmanjšali velika odstopanja v preseganju norm za posamezne artikle pri katerih so se izvršile določene tehnološke spremembe. Z omenjenim delom bo še treba nadaljevati.

Ugodna gibanja se nadaljujejo tudi na področju produktivnosti, saj se je v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta povečala za 13,4 %. Povečanje produktivnosti opazimo v vseh oddelkih, zlasti pa tam, kjer so bile instalirane nove kapacitete.

Prizadevati si moramo še za nadaljnji porast produktivnosti, ker bomo le tako še naprej uspešni kot smo sedaj.

Zaradi pomanjkanja investicijskih in deviznih sredstev, moramo naša prizadevanja usmeriti v izboljšanje organizacije dela in realizacije koristnih idej in predlogov, ki jih dajejo člani kolektiva.

Nabava

Tudi v tem obdobju je bilo precej težav pri nabavi reprodukcijskega materiala. Največ težav smo imeli pri preskrbi preje, ker je Predilnica Litija dobavljala manjše količine preje kot je bilo dogovorjeno. Razliko smo nabavili pri drugih dobaviteljih, vendar je bila preja večinoma manj kvalitetna. Težave so bile tudi pri nabavi staničevine, kartonske embalaže in pri materialu za vzdrževanje. Da bi preprečili podobne težave, moramo vzpostaviti tesnejše povezave z našimi dobavitelji, saj se proces združevanja dela in sredstev kljub težavam uveljavlja in moramo zato paziti, da se iz tega procesa sami ne izločimo ter ostanemo brez surovin.

Uvoz

V obravnavanem obdobju smo uvozili za 1.938.083 dolarjev reprodukcijskega materiala, kar je za 26,5 % manj kot smo planirali in za 28,4 % več kot v istem obdobju lanskega leta.

Ker nam letošnji sistemi komaj omogočajo normalno preskrbo z reprodukcijskimi materiali, čeprav izvažamo po planu, moramo v bodoče intenzivno pristopiti k izdelavi programov, ki naj začetajo našo pot k zmanjšanju uvoza. Posebno pozornost moramo posvetiti uvozu celuloze in programom za nadomestitev le-te v naših izdelkih s sekundarnimi surovinami, kajti povsod že uvažajo namesto celuloze lesovino in odpadke. Poiskati moramo tudi možnosti oskrbe na domačem tržišču tudi za druge materiale. Rešitve moramo iskati predvsem v sodelovanju z drugimi OZD in znanstvenimi instituti.

Prodaja

Plan prodaje ni bil dosežen (96,5 %), vendar smo z rezultati lahko zadovoljni, saj smo prodali po vrednosti za 34,4 % več kot v istem obdobju preteklega leta.

V tem obdobju opazimo, da nam je primanjkovalo nekaterih izdelkov za široko potrošnjo (cik-cak, Tosama in jasmin vata, vložkov prima in komfort ter v zadnjem času Vir vložkov). Nasprotno kot pri prodaji izdelkov za široko potrošnjo pa pri prodaji sanitetnih izdelkov ne dosegamo v celoti planiranih količin, čeprav z njimi kontinuirano seznanjamo končne potrošnike. Na nedoseganje planskih ciljev na področju sanitetnih izdelkov je vplivalo več vzrokov:

- pomanjkanje finančnih sredstev pri končnih potrošnikih;
- izguba makedonskega tržišča — nova konkurenca Alkaloid;
- preorientacija nekaterih kupcev, ker jih v preteklih letih nismo zadovoljivo oskrbovali;
- ustavitev dobav torbic CZ in obojev tip I. firme Vatrosprem;

V zvezi s prodajo na domačem tržišču moramo še priпомniti da bomo morali najti pravo razmerje med izvozom in prodajo domačim kupcem, da ne bi prihajalo do nadaljnjih preusmeritev kupcev h konkurenčnim firmam.

Izvoz

Zaradi potrebe po večjem izvozu in povečanih naporov, smo uspeli v zadnjem tromesečju bistveno spremeniti neugodne polletne rezultate. Zato ob koncu septembra ugotavljamo, da smo plan izvoza izvršili in pri tem izvozili za 41,6 % več izdelkov kot v istem obdobju preteklega leta. S povečanim izvozom smo dosegli pokrivanje izvoza z uvozom 50 %, kar pa nam še ne zagotavlja nemoteno oskrbo z reprodukcijskimi materiali. Zato moramo povečanju izvoza nameniti vso pozornost in sčasoma doseči uravnoteženo zunanjetrgovinsko bilanco.

Prve izkušnje s prodajo na tujih tržiščih kažejo, da moramo splošni nivo kvalitete naših izdel-

kov izboljšati, hkrati pa poskrbeti za to, da bo naša tehnologija na enakem nivoju kot v tujini, kajti le tako se bomo mogli vključevati v mednarodno delitev dela. Navedeno se kaže v dejstvu, da v tujini dobro prodajamo gazo in izdelke iz gaze, ne moremo pa prodajati drugih izdelkov, ker niso na ravni kvalitete, ki se proizvaja v drugih deželah (Vir 55, vata), ali pa uporabljamo predrage surovine (mólny plenice). Za povečanje naše konkurenčne sposobnosti moramo slediti tudi tokovom varčevanja z energijo in uporabi sekundarnih surovin, ker so v zahodnih deželah že močno razviti in povzročajo vse večjo cenenost izdelkov.

Finančni rezultati

Podatki nam kažejo, da je uspešnost gospodarjenja v letošnjem letu zelo dobra, saj so nekateri pomembni dosežki za več kot polovico višji kot v enakem obdobju preteklega leta. Ugodne rezultate dosegamo zaradi 20 % večje proizvodnje, ki je rezultat novih investicij in večjega prizadevanja, vsled 10 % višjih prodajnih cen in zaradi večje produktivnosti za 13 %. Vsi ti faktorji in zmeren porast cen reprodukcijskega materiala so povzročili, da je dohodek višji za 63 %, čisti dohodek za 80 %, sredstva za poslovni sklad pa kar osemkrat večja kot v enakem obdobju lanskega leta.

Dobri finančni rezultati pa nas ne smejo navesti na to, da bi pozabili na težave, ki so prisotne ali pa jih pričakujemo pri našem poslovanju. Opozoriti moramo predvsem na izpad dohodka, ki bo nastal vsled povečanega izvoza, ker na tujem trgu dosegamo nižje cene od domačih. Kritično je stanje tudi na področju preskrbljenosti s finančnimi sredstvi, saj si moramo izposojati devizna sredstva v višini 60 milijonov din. Prav tako moramo vedeti, da velik del dohodka iz poslovnega sklada posojamo ali združujemo, za prvih devet mesecev 13,7 milijonov, tako da nam za lastni razvoj ostane le dobra polovica sredstev.

Zaposleni in osebni dohodki

V obravnavanem obdobju je bilo 6 % več zaposlenih kot v preteklem letu. Večja zaposlenost izhaja predvsem že iz visokega zaposlovanja v preteklem letu.

Izraba delovnega časa 77 % od možnega števila dni — je za 1 % slabša kot v enakem obdobju preteklega leta in izvira predvsem iz večjega bolniškega dopusta. Najvišja bolniška odsotnost je bila dosežena v konfekciji I., kjer je znašala 12,2 %, sledijo pa tkalnica ovozev 11,5 %, pripravljalnica 10,7 % in mikalnica 10 %.

V tem obdobju smo pristopili k hitrejšemu reševanju zadev s področja varstva pri delu. V ta namen (nadaljevanje na 3. strani)

(nadaljevanje iz 2. strani)

smo namestili pooblaščen osebo iz varstva pri delu, organizirali zdravniške preglede in dopolnjevali obstoječo tehnologijo tako, da odgovarja predpisom. Spricho poprejšnjega zaostanka na tem področju vseh pomankljivosti še nismo odstranili, zato moramo z delom na tem področju pospešeno nadaljevati.

Povprečni neto osebni dohodek v TOZD SANITETA je znašal v minulnem obdobju 5.815 din, kar je za 20,6 % več kot v enakem obdobju leta 1978, ko je znašal 4.820 din.

Ker osebni dohodki zaostajajo za rastjo življenjskih stroškov, je bilo predlagano, da se v skladu s pravilnikom izdela poračun v višini 27 % in povečajo vrednosti kategorij za 5 %.

Razprava na zborih pa je pokazala, da predlog vodstvenih in organov DPO ni dobil ustrezne podpore in da se je hkrati v neformalnih skupinah oblikoval nov predlog za poračun v višini 45 %, ki je bil

nato tudi z večino glasov predlagan in nato sprejet na delavskih svetih.

Večji procent izplačila osebnih dohodkov pomeni za TOZD SANITETO precejšnje težave zaradi slabše likvidnosti in ocenjuje se, da bo potrebno dodatna sredstva za izplačilo poračuna preskrbeti tako, da se bo najel premostitveni kredit. Zaradi tega je bil predlog vodstvenih organov in nato DPO vsekakor utemeljen in v skladu z danimi možnostmi.

S politično oceno razprav na zborih še ne razpolagamo, vendar pa je verjetno točna ugotovitev, da posameznim članom kolektiva ni potrebno »ilegalno« delo med ljudmi, saj svoje interese lahko legalno uveljavljajo preko delegatov in da bi se lahko tudi o višjem predlogu poračuna pogovorili pred zbori na ustreznih organih in preverili upravičenost predloga.

Janez Leskovec, dipl. oec.

ga se naše podjetje trenutno zani-ma.

Piccanol — President PMM ima v svojem programu težke stroje in to vse čolnice.

Bolj podrobno smo si ogledali tip strojev PGW 2R 200 cm (79) z listovko, ki bi prišel v poštev za izdelavo tetra blaga. Ima pa še vedno premočne udarce in ustvarja prevelik ropot.

WELCOME SHIMORENJAKU Mitaka — Tokyo, Japan, je razstavljala moderne tkalske stroje.

Napredek pri večini tkalskih strojev je bil v neomejeni dolžini blaga, oziroma premera blagovnega valja. Zaradi odmaknjenosti blagovnega valja od stroja (za posluževalce) je dana možnost večjega navitka. Prav tako je trdoto valja možno poljubno regulirati. Ta način omogoča večje izkoriščanja tkalskih strojev in vseh strojev pri nadaljnji predelavi.

Seveda je potrebno precej večji prostor za namestitev tkalskega stroja.

Firma Placencia — Barcelona je razstavljala stroj z direktnim tkanjem iz cevčice. Stroj z valovitim zevom je imela samo še firma Nuovo Pignone Smit TPC 1330, max. 330 cm širine, katere je imela tudi stroje s podajalci.

Barco — Electronic n. v. Textile Department Th Sevensland 106 Belgium. Novi Micro — kontrolor za niti — to je tako imenovani »mini-controller«, ki se enostavno montira na vsak tkalski stroj za pretrge votka. Lahko opravlja dve funkciji

ITMA '79 Hannover

(nadaljevanje s 1. strani)

Nisson). Hitrosti strojev so do 600 votkov na minuto.

Snovala, križno previjalni stroji, škroblilni stroji so novejša izvedbe, posebnost so predvsem izvedbe cevčnic, kjer precej izkoriščajo višino prostora — za sintetiko.

Mikalniki so bili razstavljeni v sklopu predilnih strojev. Razstavljene so bile kompletne linije predjenja, od odpiranja bal, čiščenja, avtomatskega polnjenja mikalnikov, izdelave pramena in naprej klasično predenje s predpredenjem ali pa brezvretensko predenje.

Tak sklep je imel Hergeth: ostali pa posamezne izvedbe predilnih strojev (Platt, Rieter, Marzoli, Schafhorst, Zinser, Befama). Postrojenja za predelavo odpadkov oz. slabših vrst surovin ni bilo.

Razstavljali so tudi proizvajalci mikalnih oblog, valjev, transportnih vozil, dvigal.

Izdelovalci strojev za ovoje Müller iz Fricka (Švica) so imeli na ITmi nov tip stroja za 2 traka NF za velike hitrosti.

Največje presenečenje na sejmu je prikazala firma Bentley Weaving Belton Road, Laughborough-Leicestershire s tkalskim strojem Orbit 112.

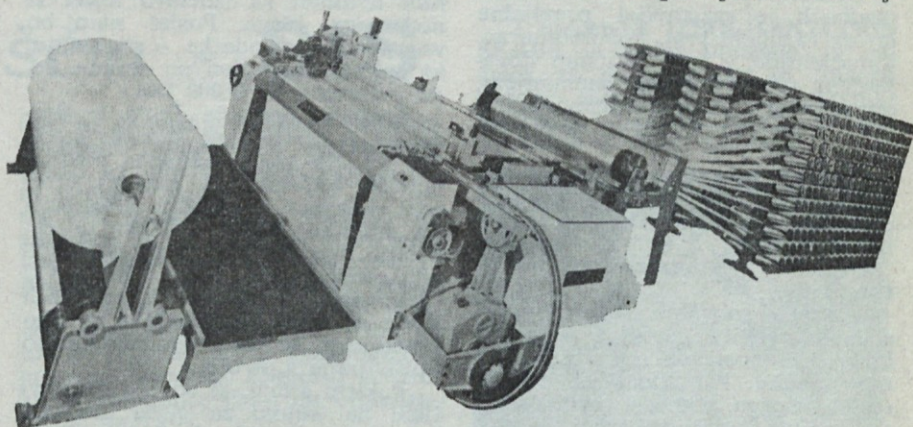
Stroj England prednjači po kapaciteti in svojevrstnem načinu tkanja pred vsemi ostalimi zastopniki na sejmu.

Hitrost do 1800 vtikov na minuto — ena glava (x 2) širina tkanine 1 m in 1,5 m barvna lestvica do 18 marb po votku in ponovitev 18 vtikov

z dvema glavama 10 KVH, teža 8128 kgs

z eno glavo 7 KVH, teža 5588 kgs

S strojem je možno delati tudi zelo lahke tkanine, tkanine za obloge in druge vrste platna do 6 metrov na minuto.

Investa — Praha Czechoslovakia — je imela razstavljene samo statve za težje tkanine, na vseh je bil rezan rob. Poleg strojev je bil razstavljen tudi kompresor. Predstavnik firme Milan Voda, nam je dejal, da nam ne more ničesar ponuditi v zvezi z odstranjevanjem prahu in pomankljivim delovanju foto celic na pretrg votka.

Centralno napravo za vsesavanje prahu si je pri drugi firmi ogledal direktor TOZD, ki bi prišla v poštev za tkalnico.

Omenjena firma je imela razstavljene tudi previjalne stroje, vendar ne za mehko navijanje, za katere-

direktno in programirano, kar bi lahko preizkusili na naših strojih INVESTA.

Müller AG — Schweiz — Na ozkih strojih se pri izdelavi gumijastih trakov že uporabljajo pozitivne regulatorje in to samo za gume. Prednje strani so brez polic, kar omogoča večjo vidljivost napak — kvalitete. Opremljeni so z obojestranskimi iglami, ki so nekoliko drugačne izvedbe od naših.

Stroji z oznako NF so ozki in tkejo lahko 6 trakov ter imajo dodatno nit za krajec.

(nadaljevanje na 4. strani)

(nadaljevanje iz 3. strani)

Ncer stroji so opremljeni s kartami ter imajo en trak in možnost tkanja do 365 mm v grebenu.

NE z enim čolničkom do širine 600 mm in dvema čolničkom do širine 270 v.

CN 2 1 čol. do širine 105 mm v grebenu

2 2 čol. do širine 65 mm v grebenu

2 3 čol. do širine 35 mm v grebenu

Razstavljali so dvofunturke rašple — pletilne stroje z oznako RA 6/810 in RA 6/1020 ter stroje z dvo-rednimi čolnički (4: to je 2 spodaj, 2 zgoraj), kjer režejo vmesne niti in tako nastanejo žametni trakovi.

Bonas — Pallion Industrial Estate, Suderland England.

Predstavniki nas bo v kratkem obiskal.

Imajo različne tipe trakotkal-skih strojev od 6 — 8 trakov. Za nas je bil zanimiv z enim širokim trakom (za kaliko ovoje) in opremljen z dvema iglama.

V sklopu te firme je bila tudi MAGEBA, ki je imela stroje za obdelavo, parjenje.

Schmidt — Hans Schmidt D — 8263 Waldkraiburg West — Germany je razstavljal najrazličnejše instrumente za določevanje napetosti niti. Priporočljivi aparati za tkalnice in pripravljalnico.

F. CALEMARD — Saint Etienne — France

Enostavnost snovanja ozkih trakov.

Schlaforst — D — Mönchengladbach je razstavljal previjalne stroje različnih vrst. Popolnoma avtomatizirane, z avtomatičnim dovajanjem, privezovanjem, snemanjem, opremljene z indikatorskim diagramom s katerim se določi delo stroja.

Snovalne stroje z različnimi tipi cevnic od obojestranskih do nadstropnih, vse v smislu večje produktivnosti.

Hacoba — Bundesrepublik Deutschland.

Agleško snovalne stroje — posebno vrtiljiva cevčica s katero lahko na enostaven način zamenjamo navitke. Pri snovalnih strojih so bistvenega pomena cevčice.

Jawatek — Rorschach, Schwitz, stroji za navijanje tkanin z enostavnim določanjem trdote (valjni pogon).

Alea — Cinisello — Balsamo, osnovni valji vseh vrst

Alucolor — Germany, osnovni valji vseh vrst

Washi Beam — Japan, osnovni valji vseh vrst z razpredelnico za vrsto preje

Engel — Heizschneide — Geräte und Maschinen GmbH, Wiesbaden — stroj za varjenje s polyamidnim trakom, razstavljen aparat je imel širok pas, ozek bi bil primeren za ovoje Virel-ten namesto šiva.

Menschner — Viersen — Kampweg — pregledovanje mize, moderno opremljene z avtomatičnimi zapisovanji napak, po dolžini. Ročni stroj za označevanje napak z večbarvnimi sukanji (Markfix 5).

Stroj za kaširanje (prirejen za tapete) na paro ali elektriko (Kaschier und Beschichtung — maschinen 3). Uporaben za naš kaširani organtini, priredijo ga za določen namen.

Uster — privezovalni stroji
Genkinger — Münsigen (Württ. Transportna sredstva — vozički za dovoz in odvoz valjev — vse na hidravliko.

Carl Schmale — je prikazal istočasno šivanje tkanine na obeh straneh. Za ta namen je imel vgrajena dva šivalna stroja — leva in desna izvedba Union Special — dvojna veriga. Pri šivanju plenice že dalj časa iščemo levo in desno izvedbo šivalnih strojev, ker bi na ta način skrajšali in spremenili postopek izdelave plenice.

Šivalne stroje sta razstavljali tudi Textima in Rimoldi, vendar nimajo leve izvedbe šivalnih glav.

Rimoldi ima stroj, ki podviha in obšije, kar bi prišlo v poštev pri izdelavi plenice.

Predstavniki Pfaff-a nas je seznanil z možnostjo ogleda pakirnih strojev v podjetju, kjer stroje izdelujejo, po možnosti pa tudi v sorodnem podjetju, kjer pakirajo sanitetne izdelke na njihovih strojih. V slučaju nakupa prilagodijo stroj našim artiklom in pri pakiranju ni odpadkov folije. Izdelali so tudi avtomat za izdelavo mask iz netkanega blaga. Poslal nam bo vse potrebne podatke o avtomatu, ki pa ni razstavljen na sejmu. Cena avtomata je 50.000 DM.

Špansko podjetje Te-pa iz Barcelone je razstavljal zanimiv strojček za tiskanje manjših površin (sličice, embleme ali napise). Možnost tiskanja v otroški konfekciji na netkano blago (slički za enkratno uporabo ali za potrebe bolnic, označevanje). Cena 9.300 \$. Od razstavljenih elektro hidravličnih štanec za našo proizvodnjo ni bilo posebnosti, le bolj avtomatizirano upravljanje s strojem.

Pakirni stroji, ki so bili razstavljeni na sejmu za naše namene brez rekonstrukcij ne pridejo v poštev.

Hörauf-ov stroj za pakiranje je zanimiv zaradi zlaganja, ki poteka na stroju, vendar ima možnost zlaganja samo v eni dimenziji. Preizkus pakiranja naših artiklov ni dal pozitivnih rezultatov.

Beck-ovi pakirni stroji so bili prikazani namensko za pakiranje manjših in večjih predmetov, okroglih ali oglatih oblik. Slaba stran teh pakirnih strojev je velik odpadki folije.

Pakirne avtomate je razstavljal tudi podjetje DBM- Textilmaschinen. Stroji so specilano izdelani za

pakiranje nogavic, pakira se z delnim zlaganjem, vlaganjem v kartončke in izdelavo vrečke. Ti stroji za sedaj niso za nas primerni. Pakirni stroj od istega podjetja, ki je namenjen za pakiranje spodnjega perila, puloverjev in podobno bi za pakiranje nekaterih naših artiklov bil zanimiv, vendar izdeluje samo dve velikosti. Stroj pakira brez odpadkov folije. Cena stroja cca 60.000 DM.

Za krojenje — rezanje tkanin smo opazili izvedbo škarij, ki bi bile primerne za ročno krojenje te-ta. Razstavlja firma Mühlos iz Zahodne Nemčije. Predstavniki je Teking — Invest za Jugoslavijo in priporočamo nakup vsaj enih škarij, da preizkusimo njihovo kvaliteto. Električne ročne škarje so prikazali tudi Joseph Paulus iz Francije. Škarje so podobne izvedbe kot jih že imamo. Naziv škarij je Sagi. Robuso iz Salingena izdeluje ročne škarje, katere bi lahko preizkusili v naši proizvodnji. Škarje so enostavne izvedbe, z ostrim rezilom, brez priključkov in so namenjene za rezanje vseh vrst tekstilnih tkanin in folije. Cena za 1 kom je 10 DM.

Firma Menschner je prikazala med ostalimi tudi aparate za ročno šivanje tkanin, kar bi bilo primer-no pri predelavi gaze v sanitetni konfekciji in sicer pri strojih, kjer se gaza večkrat vpeljuje. Strojčki stanejo od 1200 — 1560 DM, odvisno od namembnosti. Ista firma je prikazala tudi merilne stroje (navijanje na role, zlaganje tkanin), ki imajo lahko tudi dodatno aparat za dvojenje blaga. Stroji imajo veliko preciznost pri merjenju in bi izvedba polagalnega merilnega stroja, ki ima možnost merjenja do 150 cm primerna za potrebe otroške konfekcije. V slučaju, da bi pričeli z izdelavo rjuh iz netkanega blaga, bi bilo dodati napravo za dvojenje tkanin. Stroji za rolanje so izdelani tako, da se role lahko navijejo bolj ali manj trdo — po želji in zahtevnosti tkanine. Predstavniki za Jugoslavijo je Tehnoservis v Ljubljani.

Podjetje Suroy iz Francije je prikazalo vse vrste vozičkov in zabojev s kolesi in brez. Transportne vozičke in lestve je prikazalo podjetje Zarges iz Nemčije. Iz perspektiv je razvidna namenska uporaba in ostali tehnični podatki.

WBC podjetje iz Nemčije je prikazalo plastično embalažo namenjeno za tekstilna podjetja.

Več vrst vlažilcev stoječih ali visečih je prikazalo podjetje Higromatik iz Nemčije. Uporabni so za vlaženje gaze pri previjanju gaze ali vlaženju prostora (viseči).

F. Calemard iz Francije proizvaja stroj za rezanje in rolanje tkanin stroj reže vse tekstilije s toplim in hladnim rezanjem.

(se nadaljuje)

(nadaljevanje iz 4. strani)

Poslovanje v tretjem tromesečju TOZD Filtri

V obdobju I do IX. 1979, je bila dosežena proizvodnja v primerjavi z deležem letnega plana 100,1 %, kar pomeni zaostanek in zmanjševanje proizvodnje in prodaje.

Zmanjševanje proizvodnje v juniju, ki naj bi bilo kratkotrajno, do ureditve izvoznih plačil, se je zavleklo v avgust.

Tako velikega izpada proizvodnih kapacitet pa ni bilo moč več nadomestiti tudi v ostalem delu planskega obdobja.

Na zaostajanje in zmanjševanje plana je vplivala neurejena oziroma neobdelana izvozna problematika (vezava samo na enega kupca), ta velika odvisnost proizvodnje od ustvarjenih deviznih sredstev pa se prenaša v zadnje četrtletje.

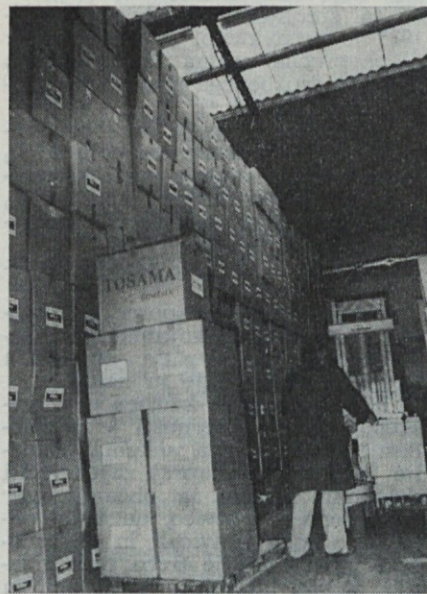
Izvoz se je v primerjavi s polletjem dvignil za 8,3 % na 59,4 %, kar je zaostajanje za planom.

Primerjava lanske in letošnje realizacije kaže na enako višino za to obdobje. Na nižje cene cigaret, nih filtrov in povišanje uvoznih izdelovnih materialov pa je indeks primerjave še nižji.

Produktivnost, amnjava z istim obdobjem lani je narasla za 2,6 % glede na korigirano število zaposlenih pa je še za 2,2 % višja. V vsem planskem obdobju so zaposleni opravili za TOZD Saniteto skoraj 10.000 ur, oziroma je delalo pov-

prečno vsak dan za Saniteto 8 zaposlenih.

Z vidika socialne varnosti zaposlenih je to neugodno. Smatram, da je za kritje obdobja, ko proizvo-

dnja pade, nujno najti delovne faze in proizvodnjo, ki bodo TOZD prihodkovno povežala.

Na proizvodnost v TOZD pa

vpliva tudi proizvodnost v DSSS, ki ni merjena, ni ovrednotena, financiranje DSSS je proračunsko, to pa ima tudi posredno negativen vpliv na proizvodnost v čisti proizvodnji.

V obravnavanem obdobju so se zaloge zmanjšale na normalen obseg, njihova višina je enaka povprečni prodaji.

Odstotek neopravljenih delovnih dni v primerjavi z letom 1978, se je zmanjšal za 3,1 %, temu je vzrok manjše število porodnih dni dopusta. Bolniška odsotnost pa je v primerjavi z lanskim letom narasla za 1,6 % in znaša že 9,2 %, kar je tudi za starostni sestav zaposlenih v TOZD-u previsoko. Tudi primerjava z ostalo tekstilno industrijo v SRS nas postavlja previsoko.

Investicij v obravnavanem obdobju ni bilo. Sredstev, odobrenih TOZD-u Saniteti za nakup linije JOA, pa nismo uspeli, da bi vložili v duhu zakona, ker službe niso pripravile konstrukcije sovlaganja.

V TOZD-u Filtri lahko ugotavljamo, da smo v primerjavi s podobnimi delovnimi organizacijami uspešni, lahko pa kritično ugotavljamo, da rešitve problemov organiziranosti, razvoja in plasiranja tega razvoja na tržišču predolgo rešujemo.

Franc Cerar, ing.

S sej skupščin - SIS

TEMELJNA DELEGACIJA ZBORA ZDRUŽENEGA DELA

V okviru postopnega prehajanja na EKONOMSKE STANARINE se predlaga sprejem Samoupravnega sporazuma o oblikovanju in postopnem prehodu na ekonomske stanarine v občini Domžale. Obravnava temeljne cilje in naloge udeležencev sporazuma, izračun, notranjo delitev in porabo stanarine ter problem subvencioniranja (delne nadomestitve) ekonomske stanarine. Ekonomsko stanarino opredeljuje kot družbeno priznana cena za uporabo stanovanja, ki jo določijo vsi prizadeti dejavniki.

Od leta 1979 dalje je predvidena 12 % letna rast cen stanovanj. Prehod na ekonomske stanarine bo potekal postopno do leta 1985 z enakomerno letno rastjo 24 %. Do tega leta se bodo stanarine povečale za 4,5 krat za 1 m², t.j. od 8,06 din na 36,33 din za 1 m².

KOMUNALNO PODJETJE DOMŽALE je podalo poročilo o svojem delu. Področje dela enote javna snaga se je teritorialno razširilo, ven-

dar so še vedno prisotni nekateri problemi: prepočasno nabavljanje posod za smeti, v KS Mengeš še ni urejeno plačevanje, ker KS sama vrši inkaso, veliko delovnih organizacij še ni nabavilo kontejnerjev, nekatere pa sploh nasprotujejo pogodbi o rednem odvozu smeti.

Centralna čistilna naprava je začela poskusno obratovati, letos pa naj bi postala TOZD Komunalnega podjetja Domžale. Pospešiti bo treba priklapljanje delovnih organizacij na napravo.

Pri enoti vodovod so imeli veliko okvar zaradi starosti in iztrošenosti. Izpopolnili pa so podzemni kataster, v izdelavi sta dva projekta — vodovod Kolovec in vodovod Črni graben, planirana je sanacija vodovoda Moravče in adaptacija sistema Gradišče, potrebno pa je tudi več manjših popravil.

Enota za vzdrževanje cest se pripravljala na zimske razmere.

Sprejeta je SPREMENBA URBANISTIČNEGA NACRTA Domžale — Mengeš. Ukinje se priključek Tkalske ulice na Viru na magistralno cesto I/10 Ljubljana — Celje.

Z namenom IZBOLJŠANJA PRESKRBE v občini Domžale, je oddelek za gospodarstvo in finance s tržno inšpekcijo in predstavniki Napredka Domžale izdelal bilanco potrošnje v občini Domžale.

Poglejmo nekaj osnovnih problemov. Do pomanjkanja mesa prihaja zaradi nesorazmernih cen pri odkupu v primerjavi s sosednjimi republikami. V občini Domžale ni izrazitega nihanja pri preskrbi zaradi dobrega zaledja, kljub temu pa potrošnja mesa skokovito narasča (močno priseljevanje v občini, način prehrane). V letošnjem letu je bilo dvakrat izvršeno povečanje

(nadaljevanje na 6. strani)

(nadaljevanje s 5. strani)

drobnoprodajnih cen mesa, skupno za 16,3 %.

V drugi polovici leta je prišlo do pomanjkanja alpskega mleka, vin z geografskim poreklom, kave in kvasa. Vzroki so predvsem pri proizvajalcih, ki navajajo kot vzrok pomanjkanje osnovnih surovin in neurejen način oblikovanja cen.

Do pomanjkanja gradbenega materiala in gospodinjskih aparatov prihaja zaradi maksimiranja cen v SFRJ in neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti kooperantov proizvodnih organizacij.

Zelo slaba je tudi preskrba s trdimi gorivi, vzroki pa so v izpadih proizvodnje v rudnikih in v višji prodajni ceni za termoelektrarne od prodajne cene za široko potrošnjo.

Tako vzroke motenji preskrbe tržišča ni iskati le na strani trgovskih organizacij, ampak tudi v sami proizvodnji.

V te namene je IS sprejel več sklepov, med njimi tudi: formiranje nove TOZD Napredka za prodajo na debelo; podvzamejo naj se vsi možni ukrepi za izboljšanje preskrbe z gorivi; sprejem omejitvenih ukrepov pri prodaji kuriva fizičnim osebam; reši naj se ureditev skupne klavnice s Kamnikom; DO Napredek naj se še naprej aktivno angažira pri dogovarjanju in sporazumevanju za ustvarjanje dohodkovnih odnosov na relaciji proizvođa — trgovina — potrošnja.

Predlaga se tudi prejem naslednjih ODLOKOV za občino Domžale:

- odlok o poslovnem času gostinskih obratov na območju občine Domžale
- odlok o sprejemanju gostov na prenočišče in hrano pri zasebnih in kmečkih gospodinjstvih
- odlok o ustanovitvi uprave za inspeksijske službe občin Domžale in Kamnik.

Skupščina občine Domžale je dala soglasje k ustanovitvi DISLOCI-

RANEGA ODDELKA Centra srednjih šol Domžale za izobraževanje poklicev: šivalec usnjene galanterije, krojilec usnjene galanterije in rokavic, dodelovalec usnjene galanterije in rokavic — v sklopu Delavske univerze Lendava v Lendavi.

SKUPNOST POKOJNINSKEGA IN INVALIDSKEGA ZAVAROVANJA

Za srednjeročno obdobje 1981-1985 je predvideno, da bo znašala:

- povprečna realna letna stopnja rasti družbenega proizvoda združenega dela 5 %

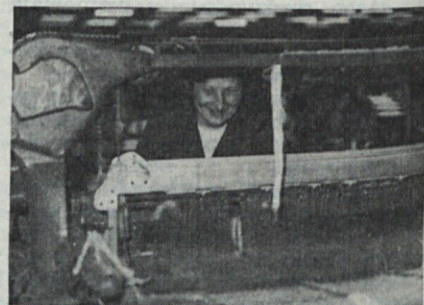
- povprečna stopnja rasti produktivnosti v združenem delu 2,5 %
- povprečna stopnja rasti zaposlovanja v združenem delu 2,4 %
- stopnja rasti realnih OD na zaposlenega 1,9 %
- stopnja rasti življenjskega standarda 4,2 %.

Upošteva te proporce je Skupščina skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja opredelila okvire razvoja, cilje in naloge.

Eden od ciljev družbenoekonomskega razvoja skupnosti je poglabljanje delegatskega sistema. Nadalje je treba še naprej zagotavljati delovnim ljudem in občanom ter upokojujencem pravico, da bodo odločali o vseh pravicah in obveznostih. Upoštevati je treba tudi gibanje števila uživalcev pokojnin in njihov gmotni položaj, kar pomeni, da je predviden porast upokojujencev in da bo potrebna uskladitev položaj upokojujencev z ekonomskimi gibanji. Z namenom varstva naših ljudi v tujini se predvideva sklenitev nekaterih novih konvencij, poleg tega pa se predvideva še intenzivnejše povezovanje z dejavniki, ki skrbijo za varstvo naših ljudi v tujini. Potrebno bo zavezati močne pritiske na benificiranje delovne dobe, saj so v velikem številu posledica pomanjkanja ukrepov za varstvo pri delu.

O združevanju sredstev za ureničitev programa skupnosti se bo

do OZD odločale na podlagi temeljnih ciljev in razvojnih usmeritev skupnosti ter v skladu z dogovorjeno politiko na področju skupne porabe.

Denarne dajatve kot najpomembnejša skupina dohodkov skupnosti bodo marašale po povprečni stopnji 5,2 % letno (od 1981 — 1985).

OBCINSKA IZOBRAŽEVALNA SKUPNOST

V šolskem letu 1978/79 so bile izvedene vse priprave na referendum za 3. samoprispevek, ki je zelo uspel. Pri izvajanju integracijskih procesov na šolah je pomembna združitev sedanjih srednjih šol v enovito vzgojnoizobraževalno OZD. Sprejete so bile smernice o razvoju usmerjenega izobraževanja s konkretnimi usmeritvami. Posebno skrb je OIS posvetila problematiki prehrane in prevoza šolarjev.

Stekle bodo tudi priprave za uvedbo celodnevne šole v Krašnji in Moravčah.

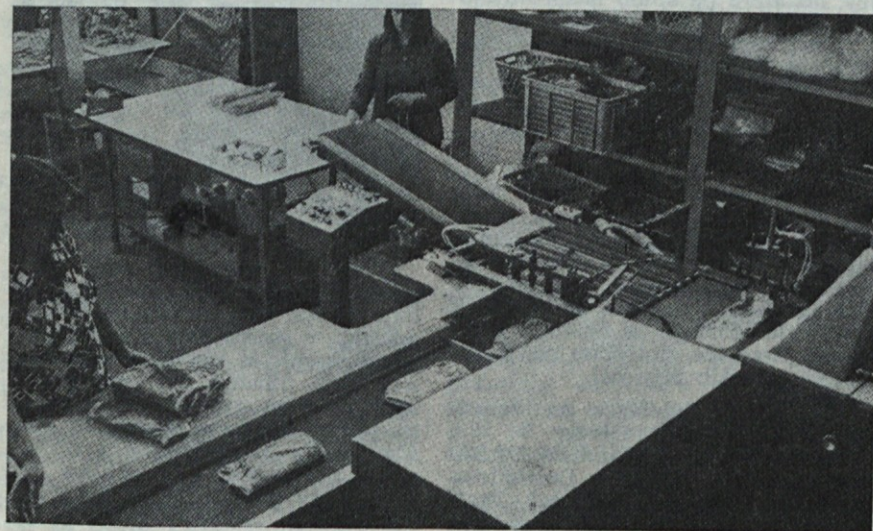
Kako pa poteka izvajanje programa obnove in graditve šol?

OŠ Vencelj Perko raste po vseh predvidevanjih brez zastojev. Narejen je načrt obnove šole Dragomelj, v izdelavi pa so že projekti za obnovo podružničnih šol, ki so kasneje na vrsti. Kot prva naslednja novogradnja bo OŠ Olge Avbelj (sedaj šola s prilagojenim programom na Homcu), saj je že pripravljen predlog lokacije ob Savski cesti v Domžalah. SKIS je že pričela z odkupi zemljišč za šolo v Trzinu.

Na osnovi referenduma za 3. samoprispevek se je doslej zbralo 12.156.000 din sredstev. V šolskem letu 1978/79 je delovalo v občini Domžale 8 popolnih in 8 podružničnih šol s skupaj 5412 učenci, OŠ s prilagojenim učnim programom na Homcu pa je obiskovalo 225 učencev.

OIS se je že zgodaj vključila v oblikovanje prostorskega plana za območje občine Domžale. Že februarja 1978 je predlagala Biroju 71 naj preuči možnosti za šolske rezervate, med njimi tudi za že omenjenega ob Savski cesti. OIS je naročila makrolokacijo za OŠ Olge Avbelj s predlogom, da se na tem območju zagotovijo še zemljišča za bodoči vrtec, novo osnovno šolo KS Simon Jenko in nove prostore usmerjenega izobraževanja.

Marjana Gostinčar
(nadaljevanje na 7. strani)

ITMA '79 — pakirni stroj

Delo samoupravnih organov OZD

(nadaljevanje iz 6. strani)

S SEJ SAMOUPRAVNIH ORGANOV DELOVNE ORGANIZACIJE IN TOZD FILTRI

GOSPODARSKI ODBOR

Službena potovanja

Gospodarski odbor je odobril službeno potovanje v ZDA k firmi CURT G. JOA. Namen potovanja je kvaliteten in kvantitetni prevzem stroja za izdelavo hlačnih plen. Potovanja se bodo udeležili tov. Franc Peterlin, Viljem Dolenc, Dušan Dolgan in Vinko Svetlin.

Potrjeno je bilo službeno potovanje v Nemčijo, udeležila pa sta se ga tov. Babnik Janez, vodja komercialnega sektorja in tov. Rozman Janez, vodja izvoznouvozne službe. Namen potovanja je bila prodaja naših izdelkov na tujem trgu za prihodnje leto.

ODBOR ZA SPLOŠNE ZADEVE

Počitniška dejavnost

Naša delovna organizacija se povečuje glede števila zaposlenih, počitniške kapacitete pa ostajajo iste, zato bi jih bilo nujno potrebno razširiti, predvsem tiste ob morju, ker je po njih največje povpraševanje. V zvezi s tem je OSZ sprejel nekaj sklepov, ki naj bi pripomogli k povečanju kapacitet:

1. Za dan 29. 9. 1979 naj se ugotovi kolikšen je bil osebni dohodek in se ga nameni za počitniško dejavnost.
2. V planu za prihodnje leto naj se upošteva ena delovna sobota, ki bi bila najkasneje do meseca marca, sredstva pa bi se ravno tako namenila za počitniško dejavnost.
3. Samoupravni organi naj sklepajo o najvišji možni vsoti izplačevanja regresa za leto 1980, ki jih dovoljujejo samoupravni sporazumi, od te vsote pa bi 20% namenili počitniški dejavnosti.
4. Primerno naj se poveča sklad skupne porabe, namensko tudi s sredstvi za počitniško dejavnost.
5. Strokovne službe naj pripravijo Pravilnik o koriščenju počitniških kapacitet.

V zvezi s počitniško dejavnostjo se v avtokampu Funtana v Vrsarju kupijo 3 parcele, obenem pa se v Gospodarskem načrtu za leto 1980 planira nakup 4 avtokamp prikolic z opremo.

Štipendiranje

Na OSZ sta prispeli dve prošnji za štipendiranje in sicer za srednjo ekonomsko šolo in za ekonomsko fakulteto. Za šolsko leto 1979/80 ni

naša delovna organizacija razpisala nobene štipendije, ker pa nimamo nobenega štipendista na višji ekonomski šoli, se podeli štipendija na omenjeni šoli tov. Vrenjak Brigiti.

Tov. Narobe Vera je OSZ prosila za odobritev enoizemskega dela zaradi šolanja na Ekonomski srednji šoli. S povrnitvijo stroškov šolanja omenjeni tovarišici, se istočasno omogoči tudi enoizemsko delo.

Kulturna dejavnost

Tov. Potočnik Avgustu se za vodenje okteta TOSAMA dodeli iz sklada skupne porabe 8.000.— din.

KOMISIJA ZA NAGRAJEVANJE

Komisija za nagrajevanje je sklepala o pritožbah na sklep Skupnega delavskega sveta o sprejemu Poslovnika o izračunavanju OD za leto 1979.

DISCIPLINSKA KOMISIJA

Disciplinska komisija je v mesecu oktobru obravnavala več kršitev delovnih dolžnosti in sicer neupravičen izostanek z dela, neupoštevanje danih navodil za delo, malomarno poslovanje v skladišču, nepravilen odnos do delovnih sredstev in netovariško obnašanje do sodelavcev.

TOZD FILTRI

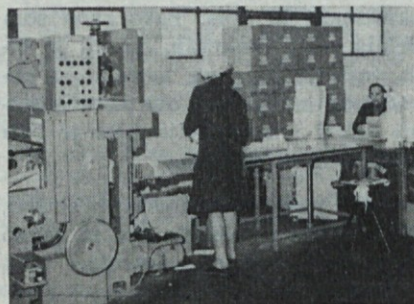
DELAJSKI SVET

Nakup osnovnih sredstev

Zaradi neprimernih delovnih pogojev (prepiha) je delavski svet sklenil, da se odobri nakup nihajnih vrat.

Sprejem samoupravnih sporazumov

Sprejme se samoupravni sporazum o združevanju sredstev za vzdrževanje in obnavljanje komunalnih objektov in naprav skupne rabe na območju občine Domžale. Za podpisnika se imenuje tov. Slavko Bajec.

Sprejmejo se spremembe samoupravnega sporazuma o merilih,

pogojih, načinov in postopkih za doseg dogovorjenega obsega uvoza blaga in storitev ter odliva deviz za leto 1979. Za podpisnika se imenuje tov. Slavko Bajec.

Inovacijska dejavnost

Soavtorji pri spremembi zavornega sistema na Haunijih (Jamšek Franc, Kosirnik Franc, Kočar Peter, Tomažič Stane), si razdelijo nagrado v skupnem znesku 1.770.— din.

Kadrovske zadeve

Tov. Gregorič Bojanu se z dnem 17. 10. 1979 prekine delovno razmerje v TOZD Filtri in se ga premesti na delovno mesto transportnega delavca v TOZD Saniteta in sicer v sanitetno konfekcijo.

Ostali sklepi

Sprejme se periodični obračun celotnega prihodka, dohodka in čistega dohodka ter potrdi izplačilo 5% mesečno za poračun OD 9-mesečnega poslovanja v letu 1979. Za izgradnjo ceste Gorjuša — Trojica prispeva TOZD Filtri 20.000.— din.

Potrjene so nove cene za filter kvalitete PARTNER 100 x 7,9. Nova cena je 50,00 din za 1.000 kom.

Sonja Graiš

SKLEPI SAMOUPRAVNIH ORGANOV V TOZD SANITETA IN DSSS V MESECU OKTOBRU

Oba delavska sveta sta na svojih sejah sprejela Samoupravni sporazum o združevanju sredstev za vzdrževanje in obnavljanje komunalnih objektov in naprav skupne porabe na območju občine Domžale. Za podpisnika samoupravnega sporazuma se predlaga glavnega direktorja tov. Slavka Bajca.

Omenjeni samoupravni sporazum zajema redno vzdrževanje cest IV. reda in nekategoriziranih cest, javno razsvetljavo, vzdrževanje zelenih površin in parkovnih površin, čiščenje ulic, pločnikov, jarkov in podobno ter vzdrževanje odlagališč.

Sprejela sta tudi spremembe Samoupravnega sporazuma o merilih, pogojih, načinov in postopkih za doseg dogovorjenega obsega uvoza blaga in storitev ter odliva deviz za leto 1979.

Za podpisnika omenjenega samoupravnega sporazuma se pooblasti tov. Slavka Bajca.

V skladu s sprejetim programom dela in rokovnikom za pripravo planskih dokumentov za sred-

(nadaljevanje na 8. strani)

(nadaljevanje iz 7. strani)

njeročno obdobje 1981-1985, so v ekonomsko planiskem sektorju pripravili predloga smernic za izdelavo plana in elementov za sklepanje samoupravnih sporazumov za obdobje 1981-1985. Ta dva planska dokumenta se bosta sprejemala na zborih delovnih ljudi.

Oba delavska sveta sta razpravljala o gospodarjenju v prvih 9. mesecih in potrditvi periodičnega obračuna, celotnega prihodka, dohodka in čistega dohodka ter sprejela naslednje sklepe:

Ugotovi se periodični obračun temeljne organizacije Saniteta in DSSS za obdobje januar-september z naslednjo vsebino:

— Bilanca uspeha od 1. 1. do 30. 9. 1979

— posebni podatki k Bilanci uspeha za isto obdobje

— Predpisane dodatne priloge

— Poslovno poročilo

— Posebni podatki za združena sredstva skupne porabe.

Za obdobje januar-september se v temeljni organizaciji Saniteta in DSSS izvede poračun osebnih dohodkov v višini 5 % na mesec z dnem,

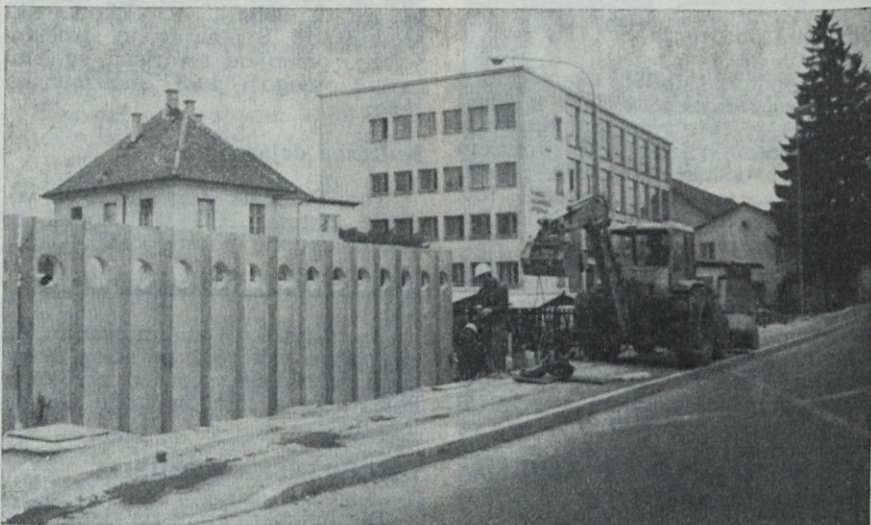
ko bodo likvidna sredstva, poračun pa se izvede najkasneje do 29. novembra 1979.

Delavski svet tozd Saniteta je obravnaval vlogo krajevne skupnosti Dob o finančni pomoči pri izgradnji ceste Gorjuša-Trojica. Za sofinanciranje te ceste-spomenika naj bi delovna organizacija Tosama prispevala 150.000.— din in si-

cer s prispevkom tozd Saniteta 130.000.— din in tozda Filtri 20.000.— din.

Delavski svet DSSS je s sklepom razporedil nekatere sodelavce v ekonomsko-planiskem sektorju in finančno-računovodskem sektorju na druga dela in naloge in jih k temu primerno ocenil.

S. M.

Upoko jitev

Spet se je upokojila ena naših res dolgoletnih sodelavk, tovarišica Minka VIDERGAR, ki je v Tosami delala 35 let.

Minka je bolj redkobesedna in tiha, toda malo se je vseeno razgovorila.

»Kmalu sem začela delati pri Kocjančiču, že 1943. leta in tam delala pri mikalnikih do 2. 4. 1944, ko sem morala iti na delo v Avstrijo, kjer sem bila do konca oktobra 1944. leta. Kocjančič, lastnik tovarne, je sicer takrat napisal prošnjo in jo posredoval v Kamnik, da bi lahko ostale v domovini, toda brez uspeha. Doma so lahko ostala le kmečka dekleta zaradi dela na kmetiji.

V tovarni smo sprva delali deljeno, tako, da smo opoldne hodili domov na kosilo, meni ga je mlajša sestra velikokrat prinesla kar v tovarno. Delovni čas je trajal od 7. — 12. in od 13. — 17. ure. Kmalu pa smo začeli delati v dveh oziroma v treh izmenah, kar mi ni bilo težko, saj smo bili vajeni le skromnosti in dela. Tako rada sem delala pri mikalnikih, da mi je bilo najhuje, ko sem morala po porodu do enega leta otrokove starosti delati v konfekciji, kjer je bilo le dvoizmensko delo.

Zelo rada sem hodila v službo, skrbela me je edinole pot in ravno tam me je počakala nesreča.

Težko sem si predstavljala, da bom morala iti v pokoj. Po tej nesreči, ko sem bila osem mesecev

v bolnišnici, pa sem se že kar odtujila tovarni in mi je bilo laže ostati doma.«

Pri razgovoru se nama je pridružila njena 83-letna tašča, za katero pravi Minka, da je bolj urna kot ona sama. Ko Minka zaradi zlomljene roke ni mogla gibati, delo na njivi ni prav nič zastalo prav po taščini zaslugi, ki je še vedno zdrava, živahna in delovna. Minka varuje tudi petletno vnukinjo Anito, ki zelo rada poseda pred televizorjem in gleda otroške oddaje, še raje pa oddaje o živalih.

»Pogrešala bom delo v tovarni, čeprav sedaj ni več tako kot nekdaj, ko smo bile s sodelavkami bolj složne. Saj smo se lepo razumele, tudi sedaj, posebno s starejšimi. Nekaj pa je od teh že šlo v pokoj in nas je bilo čedalje manj, mladi pa so bolj zase.

V novi mikalnici je bilo seveda najlepše na začetku, ko je bilo veliko prostora, sedaj pa je že vse utesnjeno, polno strojev in prahu. Meni na vso srečo te klimatske naprave niso škodovala in upam, da ne bo kasnejših posledic.«

Minki želimo še mnogo zdravih let in zadovoljstva med svojimi.

II. srečanje organizatorjev obveščanja

II. SREČANJE ORGANIZATORJEV OBVEŠČANJA, NOVINARJEV IN UREDNIKOV V ZDRUŽENEM DELU

V naši samoupravni družbi je že vseskozi poudarjen pomen medsebojnega obveščanja. Zaradi izmenjave izkušenj in dogovorov o tem, kako bi izboljšali sistem obveščanja, je bilo 2. in 3. novembra v Radencih srečanje organizatorjev obveščanja, novinarjev in urednikov v združenem delu.

O graditvi sistema družbenega informiranja je prvi spregovoril tov. Alojz Gojčič, izvršni sekretar CK ZKS za propagandno in informativno dejavnost. Poudaril je potrebo po aktivnejšem sodelovanju med osnovnimi organizacijami družbeno političnih organizacij, kar pomeni, da nastaja problem pretoka informacij znotraj sistema (horizontalni pretok). Prav tako ni zadovoljiv vertikalni pretok t. j. med osnovnimi organizacijami in občinskimi.

Tov. Ivo Zorčič, predsednik društva novinarjev je zlasti opozoril na pomen informacij, kot vplivni dejavnik spreminjanja družbeno-ekonomskih odnosov. Poudaril je, da so dandanes informacije dobre v obsežnosti, kvantiteti, premalo pozornosti pa je zaeenkrat posvečeno kakovosti, kvaliteti. Ni nujno, da so obsežne informacije tudi dobre.

Tov. Boštjan Pirc je podal nekaj nasvetov, kako izboljšati obveščanje v združenem delu. K sodelovanju naj bi informatorji za začetek pritegnili čimveč sodelavcev (akcija Tisoč delavcev poročevalcev).

Tov. Vladimir Jerman je poudaril vpliv informacije na odločanje. Informacija naj služi namenu, da bo na njeni podlagi delavec lahko odločal. Potrebna pa je tudi vzpostavitev komunikacijskega toka (problem povratne informacije).

O svoji knjigi »Temelji samoupravnega sistema informiranja« je govoril tov. Lenart Šetinc. Razvoj samoupravnih odnosov nujno zahteva podružbljanje informacij, čemur se danes posveča premalo pozornosti. Podružbljanje bomo dosegli pod naslednjimi pogoji:

- dobro samoupravno organiziranje
- institucionalizacija
- spoznanje pomembnosti področja (pišemo stvari take kot so)
- ustrezen status delavcev informatorjev (odgovorni naj bodo samoupravnim organom, ne pa hierarhijski organom)
- področje naj se normativno uredi (pravilniki)
- povezovanje z zunanjimi dejavniki, saj OZD ni zaključena celota, povezuje naj se s sredino, v

kateri je, z INDOK centri, DPO, DPS ipd.

— podružblja naj se tudi odločanje.

Na koncu je tov. Franc Križaj poudaril, naj bodo informacije razumljive. Preobsežne informacije presega sprejemno sposobnost, zato delujejo v prazno. Preveč je tudi stvari, o katerih obveščamo, zato naj bi upoštevali pravilo racionalnosti (katere informacije so potrebne, aktualne). Informacija naj bo prilagojena nivoju bralca, ne sestavljalca, saj večkrat deluje

odtujeno, vzvišeno. Pravilna informacija je taka, ki jo bralec prebere, razume in tudi primerno uporabi.

V drugem delu srečanja smo udeleženci izmenjali svoje izkušnje in nakazali probleme, s katerimi se srečujemo pri svojem delu. Na koncu pa smo sprejeli nekaj sklepov o tem, kako naj v bodoče delamo in čemu naj posvečamo več pozornosti kot do zdaj.

Marjana Gostinčar

Razmišljanje - samoupravljalke

Zgodovina se nenehno razvija in nas uči, da nobena stvar ni stalna, vse na svetu se spreminja. Tako smo iz praskupnosti prišli do socializma, vendar to nikakor ni končna faza. Socializem naj bi bil le prehod med kapitalizmom in komunizmom. Za ta prehod pa je potrebno mnogo sprememb — napredka industrije, ter tudi drugih področij človekovega udejstvovanja. Glavni pogoj za začetek in razvoj komunizma pa je sprememba samega človekovega mišljenja.

Se vse preveč smo podvrženi tako imenovanemu »mezdnemu« pogledu na svet. Vsako stvar najprej pogledamo skozi denar, šele na drugem mestu je družbena korist.

Res je, da se taka sprememba ne da izvršiti čez noč. To traja rodove, ampak vsak posameznik bi lahko pri sebi pospešil ta razvoj.

Ljudje moramo spremeniti svoj način mišljenja, občutiti moramo pripadnost skupnosti, družbi in tu se pokaže samozavedanje.

Marsikdaj smo na sestankih, ko se odločamo, vedno ZA, brž, ko pa smo dovolj daleč od neljubih ušes, kritiziramo. Kje je tu samozavedanje?! Sami se kompromitiramo, ker smo slabiči, a si tega ne upamo priznati. Še vedno ponekod vlada mišljenje, da delavec ni enakopraven samoupravljalce.

Vendar, če imamo toliko poguma, da kritiziramo o napakah, nikoli pa ne pomislimo: »Mar nismo tudi sami krivi za neuspehe, ki se pojavljajo v naši delovni organizaciji?«

Že dlje časa nas opozarjajo na probleme, ki jih imamo pri uvozu naših repromaterialov in surovin, ki jih ogromno uporabljamo v naši proizvodnji. Zato bi se morali tolikanj bolj poglobiti v izvoz, ker več bomo izvozili, več bo sredstev za uvoz. To ni le naloga strokovnih služb, temveč slehernega od nas. Na svetovnem trgu se pojavlja mo-

čna konkurenca in posel dobi tisti, ki ima boljšo kvaliteto in nižje cene.

To je pa naše kritično in zelo boleče mesto. Pa poglejmo primer: v zapakiranih balah netkanega blaga so kupci našli delce žiletov, koluti so bili umazani; pri izvozu vložkov pa smo dobili reklamacijo zaradi umazanije in podobno.

To sta samo dva primera, lahko pa da jih je tudi več, ki niso tako očitni. Kje je tu naša zavest, bi se lahko vprašali. Tako nam gre za nohte pri izvozu izdelkov, pa po malomarnosti izgubljammo dragoce ne kupčije in z njim devizna sredstva.

Zdaj boste gotovo rekli, zakaj imamo pa kontrolno službo. Vendar pomislite, koliko je izdelkov, ki se sleherni dan izdelajo v naši delovni organizaciji in kam bi prišli, če bi vsakega posebej pregledovali. Za to bi bilo potrebno mnogo več strokovnega kadra. Moramo si zaupati, da se vsak po svojih močeh trudi, da je izdelek čim bolj kvalitetno izdelan. Ali nas res toliko stane, da popravimo ovoj, ki je postrani navit? NE! Vendar gre za število, več narediš, bolj si plačan. Pa smo zopet pri denarju, vendar se ta zgodba konča v mejah naše »plače«. Kako bo z denarjem za delovno organizacijo kot celoto, pa nam največkrat niti ni mar. Tako vsaj pričajo naša dejanja.

Upam, da nam ne bo potrebno čakati še rodove dolgo, da bomo prišli do spoznanja, da smo vsi posamezniki pomembni člani v veliki delovni organizaciji in da lahko vsak veliko pripomore k uspešnosti in to predvsem s kvaliteto. Vendar ne smemo pozabiti, da nam je to najbolj potrebno sedaj, ko se trudimo za večji izvoz, ne pa potem, ko bo morda že prepozno.

S. Graiž

Kje ste, mladinci?

V naši delovni organizaciji je že dlje časa organizirana mladinska organizacija, ki pa ima svoje dobre in slabe čase kot pač vsaka družbenopolitična organizacija.

Posebno letošnje leto slišimo veliko pohval glede aktivnosti mladine. Žal pa imam sama nemalokdaj skrito slabo vest. Res je, da se trudimo, da bi naša osnovna organizacija delovala čim boljše, res pa je tudi, da je pri tristo in še več mladih v Tosami le okoli tri-deset aktivnih.

Nekaj jih sploh ni včlanjeno v mladinsko organizacijo. Izgovarjajo se na razne načine: imajo premalo časa, nekatere mladinke so že mame in imajo na skrbi družino. Vendar če realno pogledamo na primer termin sestankov, vedno so med delovnim časom, tako da preje trpi redno delo kot pa zasebno življenje. Morda jih moti članarina — 10.— din na mesec, ne bi verjela!

Toliko raznih področij je v našem delovanju, da bi sleherni lahko našel področje, ki ga zanima. Nikakor ni mogoče, da so med nami mladi, ki se ne zanimajo za tekoče dogodke pri nas in v svetu, za poslovanje v delovni organizaciji in še mnogo drugega.

Pa čeprav! Kaj pa izleti, srečanja ali delovne akcije. Tudi tukaj ni zadovoljive udeležbe. Letos je OO ZSMS Tosama organizirala vse tri našete primere zabavno — delovnega programa aktivnosti. Pa zopet nič! Vedno se srečavamo eni in isti, večino mladih med nami pa sploh ne poznamo.

Ne vem torej kaj je pravi vzrok neaktivnosti nekaterih med nami. Mogoče boste vedeli vi sami, mladinci, ki ste že člani naše osnovne organizacije, ali pa se za to šele odločate. Iskreno upam, da se bomo vsi pričeli bolj aktivno vključevati v delo, vsaj pri izletih naj bi se pokazala množičnost, če nas že drugo ne zanima. S. Graiš

Za vse enako

1. NOVEMBER

Vsako leto na ta dan se spominjamo naših umrlih. Grobovi so zasuti s cvetjem in dogorevajočimi svečami, medtem ko čez vse leto samevajo z nekaj bornimi cvetlicami in plevelom. Seveda se najde tudi izjema, da so urejeni vse leto, večinoma pa ob tem dnevu svojci umrlih zavestno ali samo iz navade tekmujejo za čim lepše urejeno zadnje počivališče. Na tone cvetja znosimo nanje vsako leto, ne pomislimo pa, da bi bilo mnogo lepše, če bi vsaj enkrat na mesec počastili njihov spomin z bolj skromnejšimi svečkami. Takšno izkazovanje bogastva in prestiža kot ga lahko vidimo sedaj, gotovo tudi tistim, ki naj bi jim bilo to namenjeno, ne bi bilo pogodu.

Vsako leto beremo o teh problemih v dnevnem časopisju, vendar se ne spremenimo niti za malenkost. Če se sprehodimo po pokopališču, lahko vidimo razne nagrobnike: iz črnega, belega marmorja in otsalih materialov, ki se

in bolj se kaže potreba po mrliških vežicah, ne le v mestu, tudi po vaseh. Te težave rešujejo po navadi s krajevnimi samoprispevki, pa bi bilo mnogo lažje, če bi jih uredili na ta način, samoprispevke pa porabili za druge namene.

Z veseljem bi morali pozdraviti odloke nekaterih občin, ki urejajo pokopališča po načelu »za vse enako«. Grobovi so vedno lepo urejeni, majhni, lični nagrobniki pa kažejo ne le na skromnost, temveč tudi na dober okus.

Seveda se dobro zavedam, da je človeka zelo težko spremeniti, prav tukaj se nazorno pokaže, kako se oklepamo starih preživelih navad, vendar vseeno upam, da bomo vsi spoznali, da umrli zaslužijo spomin v normalnih mejah skozi vse leto, ne le na 1. november.

S. Graiš

bohotijo in zavzemajo nujno potreben prostor, za prehod med njimi. In če potem istočasno pogledamo okolico teh velikanov, marsikaj opazimo: neurejeno odlagališče odpadnega cvetja, podrt ogradjo, da o mrliških vežicah niti ne govorimo, ker jih večinoma sploh ni.

Denar, ki ga vsako leto zapravimo za izkazovanje svojega standarda na ta način, naj bi raje porabili za skupno rabo. Vedno bolj

ZAMUDNIKI

Tokrat je zamudnikov manj, saj je v enem mesecu zamudilo na delo 21 delavcev, med njimi je bil najbolj »vztrajen« MODLIC ZLATO, ki je zamudil 3 krat, in sicer:

11. 10

17. 10.

19. 10.

Osebnosti

ROJSTNI DAN PRAZNUJEJO OD 12. 11. DO 11. 12. 1979

TOZD SANITETA — Otroška konfekcija

20. 11. Grošelj Duša 5. 12. Ivanetič Majda, 2. 12. Jeretina Marija, 27. 11. Križnar Ivanka, 23. 11. Lukanc Tončka, 13. 11. Arnuš Betka, 3. 12. Stupica Mija, 14. 11. Štrukelj Bori, 22. 11. Pestotnik Dorca, 28. 11. Rihartar Silva,

Sanitetna konfekcija

8. 12. Cerar Marija, 20. 11. Erminio Joži, 24. 11. Gostič Angelca, 19. 11. Gregorič Elizabeta, 15. 11. Kveder Nika, 9. 12. Kolbl Marta, 20. 11. Lederer Betka, 28. 11. Podbevšek Mici, 28. 11. Sušnik Cilka, 19. 11. Šorn Ani, 15. 11. Zabret Silva, 24. 11. Pančur Majda,

Mikalnica

3. 12. Cerar Fani, 5. 12. Cerar Martina, 24. 11. Cajhen Marija, 3. 12. Gotar Joži, 25. 11. Hribar Kati, 16. 11. Lončar Francka, 27. 11. Osovnik Marija, 13. 11. Rode Zinka, 6. 12. Urbanija Marija, 24. 11. Vrhovnik Gizela, 17. 11. Vrečar Mira, 22. 11. Burja Branka,

Tkalnica ovojev

27. 11. Andrejka Andrej, 10. 12. Majdič Pavla, 11. 12. Miklavčič Fani,

Avtomatska tkalnica

22. 11. Vehovec Andrej, 11. 12. Šinkovec Marija, 12. 11. Gostič Martina, 29. 11. Grad Francka, 11. 12. Sevšek Slavka, 25. 11. Smolnikar Štefka,

Prpravljalnica

23. 11. Osolin Franc, 22. 11. Ferlič Cilka, 9. 12. Koprivnikar Rozka, 9. 12. Kokalj Cilka,

Belilnica

29. 12. Kokalj Franc, 13. 11. Kosmač Pavle, 8. 12. Piskar Niko, 10. 12. Urankar Franc, 28. 11. Urbanija Franc,

Vlaknovinski oddelek

3. 12. Gornik Franc, 7. 12. Cerar Franc,

Vodstvo sanitete

29. 11. Leskovec Janez, oec., 18. 11. Anzi Friderik, 26. 11. Hrovat Marija,

TOZD FILTRI

20. 11. Pavlič Andrej, 6. 12. Grošelj Majda, 25. 11. Jančar Betka, 16. 11. Kramar Joži, 25. 11. Pevc Jana, 5. 12. Sušnik Minka, 29. 11. Sankovič Stanka, 15. 11. Vrbančič Majda,

DSSS — Pomožni obrati

15. 11. Grilj Franc, 12. 11. Kerč Miha, 10. 12. Koželj Štefan, 4. 12. Kerč Jože, 1. 12. Nemec Aleksander, 14. 11. Rode Janez, 15. 11. Breznik Tomaž,

Uprava

9. 12. Breznik Helena, dipl. ing., 11. 12. Bunič Kristina, 9. 12. Deisinger Štefka, 30. 11. Kavka Mira, 9. 12. Mežnar Silva, 30. 11. Novak Kristina, 26. 11. Pogačar Nuša, 18. 11. Prelovšek Marija 16. 11. Rožič Franc, dipl. ing., 7. 12. Krasnik Marija, 23. 11. Medved Marija,

Komerciala

26. 11. Burja Julka, 17. 11. Capuder Albert, 2. 12. Debevc Marjan, 7. 12. Jeretina Franc, 9. 12. Strehar Zvonka, 22. 11. Burja Vinko

PRISLI V DELOVNO ORGANIZACIJO:

Burja Branka — mikalnica
Vrečar Vera — otr. konfekcija
Prelovšek Marija — mikalnica
Repac Marjana — SKS

Belcijan Bernardka — FRS

Kovič Marija — SKS

Horvat Marija — otr. konfekcija

Novak Miran — KS — skladišče surovin

ODŠLI IZ DELOVNE ORGANIZACIJE:

Štifter Franc — upokojen

Flis Ana — inv. upokojena

Limovšek Milena — sporazumno

Vidregar Marija — upokojena

POROČILI SO SE:

Lipovšek Marinka — REPNIK

Vehovec Marija — VOZEL

Kerč Marta — ZUPANC

Rode Pavla — KOKALJ

RODILI SO SE:

Lončar Francki in Viktorju — hči

Urankar Justini — sin

Andrejka Marinki — hči

Ceglar Milanu — sin

Povirk Vidi — hči

Izdaja: TOSAMA

Uredniški odbor:

Franc Arnuš — OOK

Franc Kerč — KOOS

Janez Kerč — OZSM

Jože Podpeskar — dipl. ing.

Mojca Jarc, Julijana Avbelj,

Martin Kos

Tone Stare — fotograf

Marija Presekar — korektor

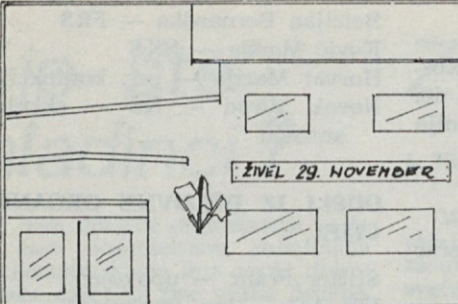
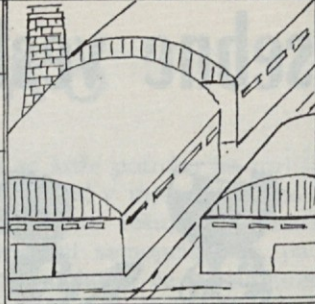
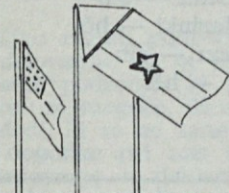
Dušan Borštnar

Glavni urednik:

Vladka Berlec

Naklada: 1400 izvodov.

Tisk: Papirkonfekcija Krško

				TOSAMA	PRETEP	SLOVES- NA CERK- VENA OBLEKA	SILADBA ZA DVA	... VAS BLIZU CELJA	NADA URŠIČ				
				TIOCIAN									
				BABILON BOG ŽILA ODVODNI.									
									ETIKA				
SEST. H. J.	ZDRAVI- LO	ČASTNI NASLOV- VISOKOST	TRST	JUTRAN- JA PADAVI- NA ŠPANIJA			STAR SLOVAN SOBNI GRELEC			LAHEK ŠPORTNI ČOLN	AVSTRIJA	RESJE	
NEBESNO TELO						TRATAR DADO		DEL OBLEKE IZVIR Z TOPLO VODO					
METEORIT.				JUG. TELEVIZI.		VZHOD	TROPSKA DASTL.				18. ČRKA		
PIVSKI VZKLIK				NIČLA			OPRAVS PIJA				JOD		
DELAVER SVET			ŽUŽELKI PICI JANEZ ROJC			POKRIVZ ODEJO KISIK							
INTER. COURT OF JUSTICE				TOHA	ZDRAVILO IN NARKOTIK (TRAK)				RUTE- NIJ		SEVER		
JUNAK TV. NADAL POTI IN STRANPOV				10. ČRKA	BREZ DARU GOVORA	GRAM	ANTON ZYONC		DUŠIK	MEDMET NAVDOSEN.	DEL. TV. APARATA		
									RDEČI KRIZ	NAROB OLGA			
ALUMINIJ			ANA GRILJ	INŽENIR (OLB)			PREBIV. TIRANE						
				NINO ROBOČ									
VIJUGAST TOK REKE							RIMSKO PODZEM. OBVEST. NAZNANIL			ORANJE		NAJNI- ŽJI PEV. GLAS	
										PAMET			
VTIS K- OSNOVA SPOMINA						100 m ² NAPLAČILO			OBŽALO- VANJE	22. ČRKA		ZACETER ABECEDA INDUSTRI KOTIL	
										URAN			
NAROČNI- ŠKA CENTRALA			NORTH	15. ČRKA	MEDMET BOLEČINE ANŽE ŠUŠTAR		ZNANA DISAYA POJAV NA VODI						
				ALFRED NOBEL									
GLAVNO MESTO MADAGA- SKARJA									SLOV. PISATELJ (JANEZ)	METER AMERICIJ	ŽVEPLO		
											VISOKA ŠOLA	PREVOZ- SREDSTVO	
				20. ČRKA	ORANŽA- DA	ZNAMENJE ZA PRIPRAVLJ- LADO VRTAČNIK					KILO- VOLT		
				GRŠLI BOG VETROV		NABIRAL KA BISEROV	NEDELJ. DNEVNIK ENAKI CRKI				KOTOR		
										KLICA			
TOSAMA	SLAŠČICA	PRIJETN VONJ	MILIME- TER	DELAVER V GOZDU MESTOV SZ ITALIJ						LIRSKA PESEM MESTOV TURČIJ			
											EMA KERN ANICA HOČEVAR		
TUJE Ž. IME					SLADKOV RIBA BARVA IG. KART								
MESTE- CE V SLOV. GORICAH					KARLOVAC		ZADETEK PRI NOGOMETU	PRVI MOSKI LJUBKOV Ž. IME				IZRAS- TEK NA GLAVI	
					VADENIJE								
GRŠKA ČRKA			NAŠA REKA			GORAN IVKOVIČ			JUNAK V ILIADI	EDEN			
TEGA MESECA			TYARI- NA			ZNAM. V HOROSKO- PU					LJUDSKA PRITRDIL- NIČA		
ENAKA SAHOGL.			TOVAR- NA V CELJU			PODSTOK ŠNO OLKNO					VRHUN- SKI ŠPORTNIK		